

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/kongres-pamieci-narodowej/182814,Historia-mowi-przez-pokolenia-drugi-dzien-Kongresu-Pamieci-Narodowej.html>
08.05.2024, 03:49

„Historia mówi przez pokolenia” - drugi dzień Kongresu Pamięci Narodowej

Na stadionie PGE Narodowy w Warszawie trwa Kongres Pamięci Narodowej - wielkie święto miłośników przeszłości. Zapraszamy do udziału w tym niezwykłym wydarzeniu

Fragment ekspozycji podczas Kongresu Pamięci Narodowej, Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

14 kwietnia 2023 - dzień drugi

Godzinową rozpiskę znajdziesz [TUTAJ](#)

Czy można dotknąć historii? Instytut Pamięci Narodowej udowodnił, że jest to możliwe. Na błoniach PGE Narodowego na odwiedzających czekają pojazdy i samoloty historyczne oraz umundurowanie z różnych epok. Będzie można zobaczyć m.in. samolot „Albatros” w barwach Eskadry Kościuszkowskiej 1920 r., samochód pancerny wz. 1934 czy czołg rozpoznawczy TK-S. Stoisko ze swoimi najciekawszymi zbiorami wystawiło Muzeum Ziemi Sochaczewskiej i Pola Bitwy nad Bzurą w Sochaczewie.

Przygotowaliśmy wiele ekspozycji, wśród nich multimedialną wystawę „20-40-23”, spinającą w sobie wielkie zwycięstwo w wojnie polsko-bolszewickiej 1920 r., jak i zbrodnię

katyńską z 1940 r.; zapraszamy na prezentację przejmujących grafik Marii Hiszpańskiej-Neumann, stworzonych podczas pobytu w KL Ravensbrück oraz multibox „Patrioci. Żołnierze. Żydzi” – prezentujący sylwetki Żydów walczących o niepodległość i granice Polski w latach 1914–1921 i ich późniejsze losy.

* * *

W strefie naukowej dzisiejszy dzień upływa pod znakiem II wojny światowej. Wraz z ministrami Jarosławem Sellinem (MKiDN) i Arkadiuszem Mularczykiem (MSZ) będziemy zastanawiać się nad reparacjami wojennymi w XX wieku z perspektywy polityków. Nieco później spojrzymy na ten sam temat okiem naukowców i publicystów.

Już 19 kwietnia będziemy wspominać powstanie w getcie warszawskim, w 80. rocznicę tego tragicznego zrywu. Właśnie dlatego jeden z paneli poświęcimy walce i oporowi społeczności żydowskiej. Porozmawiamy też o pomocy udzielanej Żydom pod okupacją niemiecką w ujęciu europejskim i polskim. Jest to szczególnie aktualny temat, gdyż we wrześniu tego roku zostanie beatyfikowana rodzina Ulmów z Markowej. Kierowani chrześcijańskim miłosierdziem ukrywali oni w swoim domu ośmioro Żydów, a za ten akt dobroci zostali wraz z dziećmi rozstrzelani.

Niemieckich zbrodni w okupowanej Polsce było więcej – na ich temat będą rozmawiać naukowcy z IPN: dr hab. Grzegorz Bębniak, dr Tomasz Ceran, dr Tomasz Domański i dr Tomasz Sudoł. Moderatorem dyskusji będzie prof. Monika Tomkiewicz.

O historii Polski w latach 1939–1945 i jej starciu z totalitaryzmami porozmawiają natomiast: prof. Stéphane Courtois, jeden z autorów „Czarnej księgi komunizmu”; prof. Stephen Hicks z Rockford University; prof. Grzegorz Kucharczyk – pracownik naukowy Instytutu Historii PAN oraz David Satter, amerykański dziennikarz specjalizujący się w tematyce Związku Radzieckiego i Rosji.

* * *

Zapraszamy także do wysłuchania dyskusji zatytułowanej „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” oczami osób zaangażowanych w projekt. Wezmą w niej udział Anna Maria Anders – ambasador RP we Włoszech, Radosław Gruk – ambasador RP w Uzbekistanie, Jane Mufamadi – dyrektor generalna Freedom Park w Pretorii (RPA), Magdalena Pszczółkowska – konsul generalna RP w Toronto, Sandra Thompson – dyrektor Alabama Veterans' Museum w Athens (USA) oraz dr Karol Nawrocki – prezes IPN.

Rozmowa z pewnością zachęci do odwiedzenia wystawy „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”. To jeden z naszych sztandarowych projektów, ukazujący wysiłek Polskich Sił Zbrojnych podczas II wojny światowej oraz losy ludności cywilnej ewakuowanej z ZSRS wraz z armią gen. Władysława Andersa. Ekspozycja przypomina bohaterskie czyny naszych lotników w Bitwie o Anglię, postawę żołnierzy spod Tobruku, Narwiku czy Monte Cassino. Centralnym punktem wystawy jest... interaktywny globus, na którym można prześledzić

trasy ewakuacji Polaków z „niehumanitarnej ziemi”.

* * *

Na najmłodszych czeka teatrzyk „Miś Wojtek”, dzięki któremu dzieci poznają historię Armii Andersa w sposób adekwatny do ich wieku. Przygotowaliśmy też Kącik Malucha z wygodnymi pufami, gdzie będzie można obejrzeć animacje z serii „Co by było, gdyby zwierzęta mówiły?”, poznać bohaterów „Zwierzęcej Brygady”, pobawić się w gry historyczne, a nawet samodzielnie ozdobić plecak, który stanie się wspaniałą pamiątką.

Dzisiaj także odbywają się pokazy w ramach 4. Międzynarodowego Festiwalu Filmowego o Totalitaryzmach „Echa Katynia”. Młodzież z całej Polski bierze udział w warsztatach z pierwszej pomocy przedmedycznej, którym patronuje Danuta Siedzikówna – bohaterska sanitariuszka 5. Wileńskiej Brygady AK. Uczniowie poznają historię „Inki”, jej rodzinę i wartości, którymi się kierowała. Wykładom towarzyszy praktyczne szkolenie z udzielania pierwszej pomocy, a każdy uczestnik otrzyma podręczną apteczkę.

Po południu poznamy zwycięzców hackathonu Histhack, a o godz. 16.00 odbędzie się uroczysta gala wręczenia nagród laureatom konkursu im. Władysława Pobóg-Malinowskiego „Najlepszy Debiut Historyczny Roku w zakresie historii najnowszej”. Transmisję z uroczystości będzie można obejrzeć na stronie głównej IPN.

* * *

Przypominamy, że wstęp na wydarzenia jest bezpłatny, jednak konieczna jest [rejestracja](#).

Zapraszamy do udziału w Kongresie Pamięci Narodowej!

Patronat Honorowy
Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
Andrzeja Dudy

Instytut Pamięci Narodowej
zaprasza

13-15 kwietnia 2023

PGE NARODOWY, WARSZAWA

Patronat Honorowy Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy

Historia mówi przez pokolenia

Kongres
Pamięci
Narodowej